



ICOMOSin SUOMEN OSASTO r.y.
ICOMOS Finska nationalkommittén r.f.
The ICOMOS Finnish National Committee

Toimintasuunnitelma vuodelle 2017
Hallituksen esitys 10.10.2016

ICOMOSin Suomen osasto (jäljempänä osasto) on kulttuuriympäristön asiantuntijaverkosto ja kansalaisjärjestö, joka edistää historiallisten rakennusten ja alueiden säilyttämistä, tutkimusta ja restaurointia. Kansainvälisen ICOMOSin ja sen maailmanlaajuisen verkoston osana osasto toimii yhdessä viranomaisten ja muiden alan toimijoiden kanssa kansallisesti ja kansainvälisesti. Se osallistuu kulttuuriperintöalan kehittämiseen ja edistää siihen liittyvää kriittistä keskustelua ja tiedonvälitystä sekä tekee kulttuuriperintöä, sen arvoja ja alan käytäntöjä tunnetuksi suomalaisille. Se välittää myös suomalaisten asiantuntijoiden osaamista kansainväliselle yhteisölle. Kokoukset, seminaarit, opintokäynnit ja viestintä tarjoavat puitteet keskustelulle kulttuuriympäristöjen suojelusta, restauroinnin teoriasta ja käytännön toteutuksista. Maailmanperintösopimuksen mukaisesti ICOMOS toimii asiantuntijana maailmanperintöasioissa sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Vuoden 2017 tavoitteet

Osaston toiminta kulttuuriperintöalan ammatillisena kansalaisjärjestönä niin kulttuuriperintöä kuin sen säilyttämistä koskevan tietoisuuden lisäämiseksi on aktiivista. Osasto seuraa alan kansainvälistä keskustelua ja välittää sen osaksi kansallista viestintää, keskustelua ja toimintaa. Toimintavuonna jatketaan keskustelua rekonstruktioista osana kriisien jälkeistä yhteiskuntien jälleenrakentamista. Loppuvuonna järjestettävä yleiskokous nostaa esille teeman ”Kulttuuriperintö ja demokratia”. Osana maailmanperintösopimuksen toteutusta järjestetään alan asiantuntijoille ja matkailun toimijoille seminaari aiheesta ”Maailmanperintö ja kestävän matkailun periaatteet”.

Tieto kansallisen kulttuuriympäristön säilyttämisen, konservoinnin ja restauroinnin tilasta välitetään kansainväliselle yhteisölle viestinnän, julkaisujen ja seminaarien keinoin. Tämä tukee rakennetun ympäristön kestävää kehitystä ja käyttöä kansallisesti ja kansainvälisesti.

Toiminnan painopistealueena ovat lähialueet kuten yhteistyö Pohjoismaiden, Baltian maiden ja Venäjän kanssa. Kehitysmaiden kulttuuriperinnön tunnetuksi tekemistä tuetaan osallistamalla Twinning-hankkeeseen Togossa ja Beninissä. Osastolla on kiinteä yhteistyö viranomaisien ja muiden alan järjestöjen kanssa erityisesti maailmanperintösopimuksen täytäntöönpanoon ja kriisiaikaisen kulttuuriomaisuuden suojelun suunnitteluun ja ennakoivaan toimintaan. Osasto vahvistaa verkottumistaan muiden kulttuuriperintöalalla toimivien järjestöjen kanssa kansallisesti ja kansainvälisesti sekä voimistaa yhteiskuntasuhteitaan. Jäsenistön laajentamistavoitetta toteuttavia sääntömuutoksia valmistellaan vuoden aikana.

Tapahtumat

Osasto jatkaa kriittistä keskustelua suojelun ja restauroinnin periaatteista ja käytännöistä järjestämällä seminaareja, keskustelutilaisuuksia ja aktivoiden alan verkkokeskustelua. Ajankohtaisia keskusteluaiheita vuonna 2017 ovat rekonstruktio ja sen oikeutus, kulttuuriympäristövaikutusten analyysit, aineettoman kulttuuriperinnön ja kulttuuriympäristön väliset suhteet sekä kulttuuriperinnön ja demokratian väliset suhteet. Mukaan keskusteluun kutsutaan kolmannen ja neljännen sektorin toimijoita.

Osasto nostaa esille ajankohtaisia suojelu- ja restaurointikohteita tutustumiskäynneillä ja keskustelutilaisuuksissa. Käyntikohteet valottavat vuoden 2017 teemoja samoin kuin kansainvälisen ICOMOSin 19. yleiskokousta, joka käsittelee teemoista kulttuuriperintöä ja demokratiaa.

Osasto aloittaa kansainvälisen kokouksen järjestämisen Suomessa 2018. Alustavat keskustelut on käyty Eurooppa-kokouksen saamiseksi Suomeen.

Viestintä ja julkaisutoiminta

Osastolla on viestintästrategia, joka on ohjeena kaikessa toiminnassa.

Osasto pitää yllä kotisivuja osoitteessa www.icomos.fi sekä facebook -sivustoa osoitteessa <https://www.facebook.com/icomosfinland?fref=ts>. Sivustoa täydennetään uusilla artikkeleilla sekä arkisto- ja ajankohtaisaineistolla. Jäsenistölle tiedotetaan kotimaisista ja kansainvälisistä tapahtumista, koulutustilaisuuksista, apurahoista. Osasto ylläpitää myös www.maailmanperinto.fi-sivuja, joita uudistetaan vastaamaan ICOMOSin roolia ja tavoitteita yhteistyössä vastaperustetun Suomen maailmanperintöyhdistyksen kanssa.

Osasto jatkaa alan julkaisujen (sähköiset ja painetut) toimittamista ja jakelua.

Osasto tuottaa sähköisiä jäsentiedotteita ja artikkelipohjaisia jäsenlehtiä.

ICOMOSin asiantuntijaverkostot

Suojelun, säilyttämisen ja restauroinnin kehittämiseen tähtäävän työn valmistelu tehdään ICOMOSin kansainvälisissä tieteellisissä komiteoissa, päätökset tehdään neuvoa antavassa ja toimeenpanevassa komiteassa sekä lopulta yleiskokouksessa. Kulttuuriperinnön suojelua ja hoitoa koskevat yleiset kansainväliset periaatteet valmistellaan näissä komiteoissa. Tieteelliset komiteat toimivat myös kansainvälisinä asiantuntijaverkostoina ja kokoontuvat yleensä vuosittain. Ne tarjoavat erinomaisen täydennyskoulutusmahdollisuuden osaston jäsenille.

Osastolla on äänestävä jäsen ja kirjeenvaihtajajäsen useassa kansainvälisessä tieteellisessä komiteassa: kulttuurimatkailukomitea, kansanrakentamisen komitea, 1900-luvun arkkitehtuurikomitea, dokumentointikomitea, puutarha- ja maisemakomitea, kivikomitea, puukomitea, linnoitukset ja asevoimien arkkitehtuuri, energiategokkuus ja kestävä kehitys, laki- talous- ja hallintokomitea, historialliset kaupungit ja kylät, vedenalaisen kulttuuriperinnön komitea, jaetun kulttuuriperinnön komitea, rakennusperinnön rakenteiden analysointia ja restaurointia tutkivassa komiteassa sekä restauroinnin

teoria ja filosofiakomitea. Äänestävät jäsenet toimivat kansainvälisen ja kansallisen toiminnan yhdyshenkilönä, järjestäen omaan aiheeseensa liittyviä tapahtumia. Äänestävissä komiteajäsenissä toteutetaan rotaatiota ja kannustetaan jäseniä osallistumaan sellaisiin tieteellisiin komiteoihin, joissa ei vielä ole suomalaista jäsentä.

Merkittävän asiantuntijaverkoston muodostavat maailmanperintösopimukseen ja sen täytäntöönpanoon liittyvät toimet. Toiminta toteutuu sekä osaston maailmanperintötyöryhmän että kansallisen ja kansainvälisen asiantuntija-avun muodossa. Kansallisella tasolla osasto ottaa huomioon kansallisen maailmanperintöstrategian ja sen toimenpideohjelman.

Osasto tukee kansainvälisiin kokouksiin osallistumista taloudellisten mahdollisuuksien rajoissa. Painopisteenä on erityisesti uusien jäsenten perehdyttäminen ICOMOSin kansainväliseen toimintaan.

Osaston säännöt tarkistetaan kansainvälisen ICOMOSin sääntöjen mukaisiksi. Järjestetään sääntöjä käsittelevä yhdistyksen kokous 2017. Jäsenen eettiset periaatteet pidetään esillä mm. kotisivuilla.

Kansainvälinen ICOMOS ja Suomi

Osasto osallistuu aktiivisesti kansainvälisen ICOMOSin toimintaan sen hallinnossa, alueiden keskinäisessä yhteistyössä ja tieteellisessä toiminnassa. Toimintavuonna korostuu osallistuminen kansainvälisen ICOMOSin hallintoon, yleiskokoukseen Delhissä, Intiassa 16.-23.11.2017 ja sen yhteydessä pidettäviin kokouksiin ja suureen symposiumiin.

Osallistutaan tieteelliseen ja alueelliseen yhteistyöhön Eurooppa-ryhmän, Itämeren maiden ja Pohjoismaiden kanssa. Ylläpidetään keskustelua Venäjän ICOMOSin, Viipurin asiantuntijoiden ja hallintoelinten kanssa Viipurin suojeluun ja restaurointiin liittyvissä kysymyksissä yhteistyössä yliopistojen kanssa

Osaston varapuheenjohtaja Kirsti Kovanen toimii kansainvälisen ICOMOSin pääsihteerinä vuosina 2015-2017.

Jatketaan Twinning-ohjelman mukaista kummitoimintaa Länsi-Afrikan Beninin ja Togon kanssa. Painopiste on restaurointialan jatkokoulusta yhteistyössä Togon yliopiston kanssa.

Osaston asiantuntijuutta käytetään maailmanperintösopimuksen toteuttamiseen mm. raportoinneissa suomalaisten maailmanperintökohteiden tilasta ja kehittämistyössä sekä luetteloon esitettävien kohteiden arvioinneissa. Arviointityö perustuu kansainvälisen ICOMOSin sopimukseen ja periaatteisiin.

Rakennusperinnön uhkatilanteissa osasto toimii tarvittaessa ICOMOSin Heritage Alerts -menettelyn mukaisesti.

Yhteistyö muiden kulttuuriperintöjärjestöjen kanssa

Osasto toimii yhteistyössä Rakennustaiteen Seura ry:n, Suomen docomomo-ryhmän, Teollisuusperinneseuran (TICCIH), Suomen Puutarhataiteen seuran, Kaupunkitutkimuksen seuran, Rakennusperintö-SAFAn, ICOMin Suomen komitean sekä Suomen kulttuuriperintökasvatuksen seuran sekä

alan oppi- ja tutkimuslaitosten kanssa järjestäen keskustelu- ja seminaarilaisuuksia sekä tutustumiskäyntejä. Europa Nostra Finlandin kanssa pidetään arvioijapoolia Euroopan kulttuuriperintöpal-kintoa varten.

Osasto ottaa kantaa ja antaa lausuntoja rakennussuojeluun, restaurointiin ja kulttuuriympäristön vaalimiseen liittyvissä kansainvälisissä ja periaatteellisissa kysymyksissä.

Osasto nostaa esiin ICOMOSin kansainvälisen monumenttipäivän järjestämällä teematapahtuman kestävästä matkailusta yhdessä Suomen maailmanperintökohteet kanssa. Osasto osallistuu EN:n Euroopan kulttuuriympäristöpäiviin.

ICOMOSin Suomen osasto on Tieteellisten seurain valtuuskunnan jäsen ja täyttää sen jäsenistölleen asettamat tehtävät.